

Valahányszor ezt a példázatot halljuk, mindig megilleti lelkünket a magvetés szentsége. Mérlegre tesszük életünket: vajon útszéli, köves, tövises lelkek vagyunk-e, vagy van bennünk a jó talajból is, hogy teremjen bennünk Isten igéje gazdagon? Megértjük belőle, hogy a halhatatlanság a magban van, csak jó talajra kell találnia, hogy az újjá-
születés gyümölcseit megteremhesse.

„A lélek gyümölcsei: szeretet, öröm, békesség, békétülés, szívettség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség“ (Gal, 5, 22). Ha ezeknek a lelki kincseknek a magvai bennünk megvannak, akkor nem kell féltünk lelkünket a mulandóságtól.

A lelki magvetéshez magvető is kell.

Nekünk, vallásos embereknek, minden időben Jézus a magvetőnk. Ő hozza a jó talajba a jó magot. — Unitárius egyházi életünk szellemi irányítására, lelki kincseink gazdagítására több mint százötven esztendővel ezelőtt alapított a KERESZTÉNY MAGVETŐ (1861-ben). — Egypár évvel ezelőtt született újjá. Bizonyossága ez annak, hogy a jézusi magvetés kell a lelki világnak, kell nekünk, hogy éltesse hitünket, ébren tartsa lelkiismeretünket, és művelje lelkünket.

De az emberiség Józsefjei az élet minden területén nagy előre-látással töltik meg a magtárakat. Szüntelenül gondolkodnak a jövőre, hogy rá ne szakadjon testvéreikre a szűk esztendőök éhség-kinja sohasem. Jó elmondani, hogy „sok esztendőre eltett javaink vannak“. De ez egy percig sem jogosít fel a tétlenségre, hanem még jobban munkába kell hogy állítsa erőnket, hogy kivegyük részünket a boldog jövőt építő munkából. Ne maradjon magára az álomfejtő, ha az emberiség boldogabb jövőjét jövedöli meg a lelkiismeretes magvetés árán, ne maradjon munkások nélkül a Keresztény Magvető sem. — Nőjön egyre jobban, erősöd-jék napról napra a béke tábora, mert az „igazság gyümölcse békességben vettetik“ (Jak 3, 18).

Ezeket mondja a lélek az őszben a lelkeknek: „Itt van az ősz, itt van újra, S szép, mint mindig, énnem. Tudja Isten, hogy mi okból Szeretem, de szeretem.“

Szeressük az ősz mi is! Van miért! Magot adott, magvetésre kész-tetett, hulló levelein túl felcsillantotta a halhatatlan életet. Tanuljunk jó magvetést Jézustól, és kérjük az Istent: Magot adj, hogy éljünk. Ámen.

NYITRAI MÓZES

MONDHAT-E ÚJAT BÁBEL TORNANYA NEKÜNK?

1 M 11:1—7

Valamikor réges-régen a kincseiről, pazar fényeiről, legendáiról híres Keleten, Babilóniában volt egy csonka, befejezetlen torony. Szél és eső marta, az idő megrokkantotta, de még így is mutatta hajdani nagyságát. Honnan származik? Kik építették? Miért maradt félbe? Mind-

megannyi kérdés, amire felelni senki sem tudott. A nyugtalan elme azonban mindig tudni akar, látni ott, ahol homály honol, s ezért, amit nem értett, megmagyarázta képzeletével. Különböző feltevések születtek, s ezek közül fent is maradt egy, az, amely leghívebben tükrözi az akkori ember felfogását.

Valamikor mennybe akart jutni az ember, oda, ahol az istenség lakik, s hogy célját elérje, torony építéséhez kezdett. Évről évre nőttek a falak, már felhők fölé tolták csipkézett fejüket. A kitűzött célt azonban mégsem érték el, mert Isten megijedt, hogy vele egyenrangúvá válik az ember, ha útján tovább engedi, s ezért összezavarta nyelvüket: *ne értsék meg egymás gondolatát*. Így állott meg az ember célkitűzésének feleútján; így lett a torony befejezetlen mű, az ember korlátok közé szorított életének híradója.

Mélységesen fájdalmas ez a tónus, amit a korabeli emberek az elbeszélésbe vittek. Fájt nekik a földhözkööttség, s mivel nem ismerték, nem tudták, hogy a *ma* hordozza a *holnap* csíráját s a fejlődés útja nem függőlegesen, hanem menedékesen vezet felfelé. Töprengő tehetetlenségükben azt gondolták, hogy Isten gátolja őket, ő nem engedi, hogy mennybe jussanak, hatalmasakká váljanak.

A torony építése s a hozzá fűződő legenda megteremtése óta évszázadok múltak el a föld s az emberek felett, nekilendüléssel és megtorpanással, kapaszkodással és visszazuhanással tarkított évszázadok. Hosszú volt az út, amíg a kővel feltámasztott bot-emelőtől eljutottunk a toronydaruig, úszó fatörzsektől az atomhajtású hajóig, és ne gondoljuk, hogy ezt az utat csak technikai téren futottuk meg. Ez az út grafikon pontossággal kimutatható az ember valláserkölcsei életében is.

Vallásos életünk mai szintjén felfogásunk nem egyeztethető össze az ókori ember vallásos világnézetével. Nem osztjuk velük a pesszimizista felfogást: Isten akarja, hogy eddig és ne tovább!

Isten nem szabott örök, leküzdhetetlen korlátokat az emberek elé. Ő azért adott az embernek oly nagyszerű képességeket, ruházta fel értelemmel, szabad akarattal, a tehetségek hosszú sorával, hogy a lelkiismeret felügyelete alatt azokat kamatoztassa, amíg el nem éri a jézusi eszményt: legyenek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes!

Ez a felhívás a legsajátosabban fejezi ki a bennünk levő isteni szikra lényegét, amely örök vágyként emel a jobb, az igazabb, a szebb felé! Ez a legszentebb földi hivatás: tornyot rakni a tökéletesség felé: az ember művelheti is ezt a célkitűzést, ha meg nem ismétlődik életünkben a bábeli történet. Mert mi állította meg a torony építését? Az emberek jókedvvel, hangyaszorgalommal rakták a falat. Fűtötte őket a vágy: magasba jutni, Istenhez közel, olyanná válni, mint Ő. Koppant a kalapács, ragasztott a szurok, fogyott a távolság föld és ég között. Így tartott ez sokáig, amíg meg nem zavarta a lázas igyekezetet valami. Mi lehetett az? A legenda szerint Isten zavarta össze a nyelveket, s így állította meg a munka mentét. Kinöve a legendák világából, mi hisszük, Isten nem azért teremtett, hogy csak legyünk és tengessük életünket máról holnapra. Isten embert akart, munkatársakat, öntudattal bíró ér-

telmes lényeket, akik továbbfolytatják a teremtés munkáját. Lelket lehelt beléjük szüntelenül tökéletesedni. S ha ez így van, akkor nem gátolhatta meg az építőket sem alkotó munkájukban. Mi történt mégis, mit jelent ez: összezavarodtak a nyelvek?

Képzeljük el, hogy egyetértéssel dolgoztak. Mindenki ismerte a feladatát, s a cél érdekében el is végezte azt. Igen ám, de milyen az ember természete? Szeret kiválni a közösségből; különböznek vágyai, elképzelései. Lehet, hogy az egyik csak irányítani akart, kizárva mások véleményét. A másik talán az ablakokat, kötéseket másként tervezte; a harmadik kifogásolta a téglá minőségét; a negyedik beleunt a szurokhorlásba, s mivel nem találtak közös nevezőt, megbomlott az összhang, amely minden haladás nélkülözhetetlen kelléke. Szóból szó lett, kifogásból harag, gyűlölet, ökölremenés, így pedig közösen dolgozni többé nem lehetett. A nyelvek összezavarodása tehát az akarat összezavarodását jelképezi. Nem érthették meg egymást, mert senki sem engedett a maga vélt igazságából.

Bábel tornya, az örök emberi vágy: elszakadni a földtől és emelkedni a magasságok felé, de örök figyelmeztetés is életünkben: szárnyalni csak közös erőfeszítéssel, egyetértéssel lehet.

Egyetértés: milyen szemléletesen fejezi ki ezt a La Fontaine állatmeséje.

A tó partján tömött zsákokat talál a csuka, a béka meg a rák. Nosza nekifeküsznek hamar, hogy a zsákmányt jó helyre dugják, de mivel hárman háromfelé húzták, erőlködésük sikertelen maradt.

Bábel tornya legendája is arra int és tanít, hogy egy irányba hasanak az erők, egyetértés vezesse az akaratot, mert csak így koronázhatja siker a munkát.

Egyetértés kell a családban is, szülő és gyermek, testvér és testvér között. Milyen szívet boldogító látvány, amikor a zsolttáríró szavai szerint az atyfiak békességben együtt lakoznak; milyen Istennek és embernek tetsző élet az, amelyben közösen hordozzák a terheket és fájdalmakat, ahol megosztják a mosolyt, az örömet s ahol mint imádság, úgy zsong a kedves szó: édesapám, édesanyám vagy fiam, lányom. Ahol ez hiányzik, ahonnan elúzik az egyetértés szellemét, ott nincs más, mint Absolon, aki fegyvert fog apja ellen; Jákob, ki becsapja Ézsaut; Kain, akire testvér vére kiált.

Az egyetértés szükséges a nagyobb családban, az egyházközségben is. Tűnjön el életünkből a széthúzás és pártoskodás, a gánckodás és ártani akarás.

És nem utolsósorban egyetértés kell a világon.

Egy kérdés, egy lelkeket remegtető kérdés foglalkoztatja évtizedek óta a közvéleményt. Ez a nukleáris erők hatalma. A tökéletesedés felé vezető utunkon *mi* hoztuk létre, mi állítottuk szolgálatba, s milyen üdvös dolog is ez. De nehogy, mint Bábel esetében, összecsapjanak az akaratok, nehogy megzavarva a szeretet, békesség nyelvét, ne értsék meg egymást az emberek, mert akkor megszakad a felfelé ívelő pálya, s romokká válhatnak nagyszerű alkotásaink.

Egy nyelv van a világon, amit mindenki megért, s ez az értelemmel párosuló szeretet, békesség és jóakarát nyelve. Műveljük, gyakoroljuk ezt a kisebb és nagyobb közösségekben, hogy így mi is hozzájárulhassunk a haladáshoz.

KERESZTES SÁNDOR

HÍVJ SEGÍTSÉGUL ENGEM

Zsolt 50, 15

Állomás. A vonat befutott, nagy a tolongás, sok az utas, a legtöbbnek nagy a csomagja... Utasunk már felszállt, helyét megtalálta, csomagját feltette, már ki is lépett a folyosóra, lehúzta az ablakot, most kihajolt — arca pírban ég, lélegzete zilál, szeme csillog, — izgalomtól — meghatódottságtól — vágytól egyaránt... Arra néz, aki ott áll az ablak alatt a peronon.

Ki az, aki felszállt a vonatra? Fiaid, aki katonának megy, lányod, aki bejutott egy iskolába, s most elmegy messze, egy nagy városba, — gyermeked, aki megkapta kinevezését s most útra kel munkahelye felé... És ki az, aki ott áll a vonatablak alatt? Te vagy az, az útra kelő gyermek édesapja, édesanyja... És mit mondasz te, aki ott állsz a peronon? Ezt: édes gyermekem, aztán írd, minden héten írd! Valamire szükséged van, azonnal értesíts! Ha valami bántódás ér, közöld! — Azonnal megyek! Hívj segítségül engem, hiszen tudod, hogy mennyire szeretlek! Minden erőmmel, tehetségemmel segítségedre voltam eddig is s leszek ezután is, csak te ember légy, csak te boldog légy! Bizzál bennem!

A mozdony füttyent, a szerelvény meglódul, s csak most tűnik fel, a vonatra ez van felírva: 1974! Csak most ismerem fel annak könnyes szeme tükrében, aki a peronon, az ablakom alatt áll, hogy az utas én vagyok. Az pedig, aki ott áll és marad: az Isten, édes Atyám!

Az esztendő első vasárnapján lássátok ezt a képet! Éljetek bele magatokat ebbe, hiszen az élmény ismerős, nem elvont, általános. 1974-be belefut életvonalunk. Gyermeked vagyunk mind, Isten gyermekei, s az 1974-es vonaton útra kelünk a gondviselés által meghatározott hivatásunk és rendeltetésünk medrében céljaink felé: szolgálni, mint a katona, tanulni, mint a diák, dolgozni, mint a munkás. Atyánk, az Isten ott van az állomáson. Ő marad. Csak mi utazunk, az idő gyermekei... Ő idő felett áll, Ő tér felett lebeg, hogy ott legyen mindenben, mindenkor, mindenütt. Ez egyedül az övé, az Atyáé. Mérhetetlen szíve tökéletes szeretettel, aggodalommal teli: Gyermekem, 1974 vonatán utazó édes magzatom! Csomagodat jól megraktam, sok minden van benne! Írd! Tarsd fenn állandóan velem a kapcsolatot! Valamire szükséged van, értesíts! Ha valami bántódás ér, közöld! Azonnal ott vagyok! Hívj segítségül engem, hiszen tudod, hogy mennyire szeretlek... Minden erőmmel